

32001D0471

L 165/48

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

21.6.2001

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 8. junija 2001

o določitvi predpisov za redne kontrolne preglede splošnih higienskih pogojev, ki jih izvajajo upravljavci v obratih v skladu z Direktivo 64/433/EGS o zdravstvenih pogojih za proizvodnjo in trženje svežega mesa, in Direktivo 71/118/EGS o zdravstvenih problemih, ki vplivajo na proizvodnjo in dajanje na trg svežega mesa perutnine

(notificirano pod dokumentarno številko K(2001) 1561)

(Besedilo velja za EGP)

(2001/471/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

- (4) Te metode je primerno vzpostaviti na podlagi najnovejših načel metodologije HACCP.

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Direktive Sveta 64/433/EGS z dne 26. julija 1964 o zdravstvenih pogojih za proizvodnjo in trženje svežega mesa ⁽¹⁾, kakor je nazadnje spremenjena z Direktivo 95/23/ES ⁽²⁾, in zlasti člena 10(2),

- (5) Upravljavec obrata, lastnik ali njegov zastopnik mora na zahtevo uradnih služb obvestiti uradnega veterinarja o vrsti, pogostosti in rezultatih kontrolnih pregledov, izvedenih v ta namen.

ob upoštevanju Direktive Sveta 71/118/EGS o zdravstvenih problemih, ki vplivajo na proizvodnjo in dajanje na trg svežega mesa perutnine ⁽³⁾, kakor je nazadnje spremenjena z Direktivo 97/79/ES ⁽⁴⁾, in zlasti člena 6(2),

- (6) Uradni veterinar mora redno analizirati rezultate kontrolnih pregledov, ki jih izvaja upravljavec obrata v zvezi s splošnimi higienskimi pogoji proizvodnje v svojem obratu.

Ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Upravljavci obratov za proizvodnjo mesa morajo izvajati redne kontrolne preglede splošnih higienskih pogojev proizvodnje v svojih obratih.

- (7) Majhni obrati za proizvodnjo mesa bodo morda imeli več težav pri izvajanju predlaganih kontrolnih pregledov zaradi finančnih in kadrovskih omejitev, pomanjkanja strokovnega znanja, neustrezne infrastrukture ali drugih pomembnih dejavnikov. V državah članicah se lahko objektivno razlikujejo razmere v tem pogledu.

- (2) Ti kontrolni pregledi morajo zajemati orodja, opremo in stroje na vseh stopnjah proizvodnje in, če je potrebno, proizvode. Sem spadajo tudi mikrobiološki kontrolni pregledi.

- (8) Primerno je predvideti možnost daljšega prehodnega obdobja za majhne obrate, z zahtevo, da države članice, ki uporabijo to odstopanje, Komisiji predložijo informacije, potrebne za zagotovitev, da njegovo izvajanje ne bo povzročilo izkrivljanja konkurence.

- (3) Za enotno uporabo je treba določiti vrsto kontrolnih pregledov, njihovo pogostost, kakor tudi metode vzorčenja in metode bakterioloških pregledov.

- (9) Ukrepi, predvideni v tej odločbi, so v skladu z mnenjem Stalnega veterinarskega odbora –

⁽¹⁾ UL 121, 29.7.1964, str. 2012/64.

⁽²⁾ UL L 243, 11.10.1995, str. 7.

⁽³⁾ UL L 55, 8.3.1971, str. 23.

⁽⁴⁾ UL L 24, 30.1.1998, str. 31.

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

1. Upravljavec obrata za proizvodnjo mesa mora izvajati redne kontrolne preglede splošnih higienskih pogojev proizvodnje v svojem obratu, z izvajanjem in vzdrževanjem trajnega postopka, pripravljenega v skladu z naslednjimi načeli HACCP:

- (a) ugotavljati vsakršna tveganja, ki jih je treba preprečevati, odstranjevati ali zmanjševati na sprejemljivo raven,
- (b) ugotavljati kritične kontrolne točke na stopnji ali stopnjah, kjer je kontrola bistvenega pomena za preprečevanje ali odstranjevanje tveganj ali za njihovo zmanjševanje na sprejemljivo raven,
- (c) vzpostaviti kritične meje na kritičnih kontrolnih točkah, ki ločujejo sprejemljivost od nesprejemljivosti, za preprečevanje, odstranjevanje ali zmanjševanje ugotovljenih tveganj,
- (d) vzpostaviti in izvajati učinkovite postopke nadzora in spremljanja na kritičnih kontrolnih točkah,
- (e) vzpostaviti korektivne ukrepe, kadar je iz nadzora in spremljanja razvidno, da neka kritična kontrolna točka ni pod nadzorom,
- (f) vzpostaviti postopke za preverjanje učinkovitosti ukrepov, opisanih v pododstavkih a) do e); postopke preverjanja je treba redno izvajati,
- (g) vzpostaviti dokumente in evidence, sorazmerne vrsti in obsegu podjetja, za prikaz učinkovite uporabe ukrepov, opisanih v pododstavkih a) do f), in omogočati izvajanje uradnih kontrolnih pregledov.

2. V okviru sistema iz odstavka 1 lahko upravljavci obratov za proizvodnjo mesa uporabljajo smernice o dobri praksi, ki jih predhodno ovrednotijo pristojni organi.

Člen 2

Mikrobiološke kontrolne preglede iz člena 10(2) Direktive 64/433/EGS mora upravljavec izvajati v skladu s postopkom, določenim v Prilogi.

Odvzem vzorcev mora potekati na mestih, kjer je tveganje pojava mikrobiološke kontaminacije najverjetnejše.

Razen postopkov, opisanih v Prilogi, se lahko uporabljajo drugi postopki, kadar je zanje dokazano, in se s tem strinjajo tudi pristojni organi, da so vsaj enakovredni postopku, določenemu v Prilogi.

Člen 3

Države članice morajo zagotoviti, da obrati za proizvodnjo mesa uvedejo zahteve te odločbe v 12 mesecih od datuma njenega sprejetja. Države članice se lahko odločijo uporabiti obdobje 24 mesecev za majhne obrate za proizvodnjo mesa, pod pogojem, da Komisijo vnaprej obvestijo o pogojih, pod katerimi nameravajo izvajati to odstopanje.

Člen 4

Ta odločba je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 8. junija 2001

Za Komisijo
David BYRNE
Član Komisije

PRILOGA

1. BAKTERIOLOŠKO VZORČENJE TRUPOV (GOVEDA, PRAŠIČEV, OVAC, KOZ IN KONJEV) V KLAVNICAH

Ta smernica opisuje bakteriološko ovrednotenje površine trupov. Zajema vzorčenje, obdelavo vzorcev, in predstavitev rezultatov.

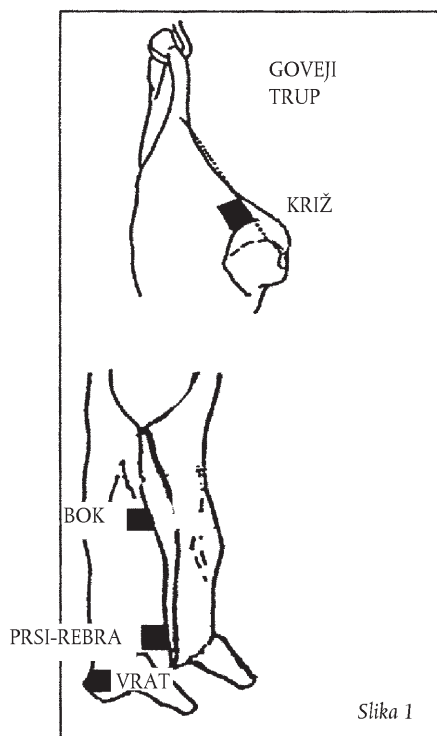
METODA VZORČENJA

Po **destruktivni metodi** je treba s trupa, po obdelavi, vendar pred hlajenjem, odvzeti štiri vzorce tkiva v celotni površini 20 cm². Koščke tkiva lahko odvajamo s sterilnim odčepnikom za plutovinaste zamaške (2,5 cm) ali tako, da s sterilnim instrumentom s trupa odrežemo rezino 5 cm², v največji debelini 5 mm. V klavnici se vzorci aseptično namestijo v posodo za vzorce ali plastično vrečko z raztopino in prepeljejo v laboratorij, kjer se homogenizirajo (s peristaltičnim homogenizatorjem „Stomacher“ ali krožnim mešalnikom (homogenizatorjem)).

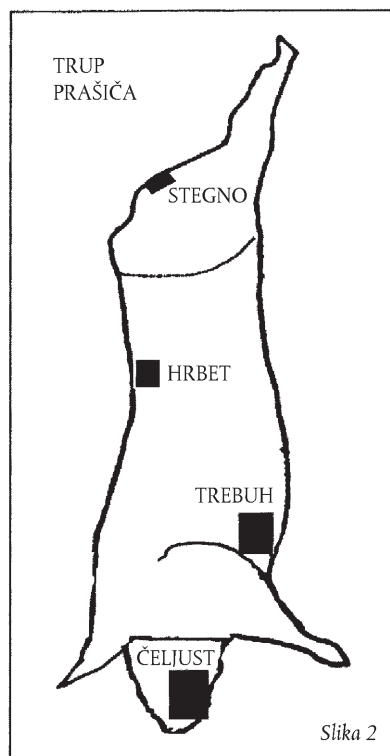
Po **nedestruktivni metodi** je treba pred zbiranjem vzorcev najprej navlažiti blazinice za odvzem brisov. Kot sterilni bujon za navlažitev blazinic za odvzem brisov se uporabi raztopina 0,1 % peptona + 0,85 % NaCl. Območje vzorčenja za odvzem brisov mora zajemati vsaj 100 cm² za vsako mesto vzorčenja. Bris se mora vlažiti v raztopini vsaj 5 sekund; otirati ga je najprej treba navpično, nato vodoravno, nato diagonalno, ne manj od 20 sekund prek celotne površine mesa, označene na šabloni. Pri tem je treba kar najbolj močno pritisniti. Po uporabi mokrega brisa je treba isti postopek vzorčenja ponoviti s suhim brisom. Za pridobitev primerljivih rezultatov je treba ohranjati doslednost in temeljitost tehnike med vzorci, trupi in dnevi vzorčenja.

MESTA VZORČENJA ZA TESTE NA TRUPIH

(glej slike)

Slika 1

Slika 2

Naslednja mesta so navadno primerna za kontrolo procesa:

Govedo: vrat, prsi-rebra, bok, in križ (Slika 1)

Ovce, koze: bok, stranski prsni koš, prsi-rebra, in prsi

Prašiči: hrbet, čeljusti (ali obrazni del), zadnji srednji del okončin (stegno), in trebuh (Slika 2)

Konj: bok, prsi-rebra, hrbet, in križ

Uporabijo se lahko alternativna mesta, po posvetovanju z uradnim veterinarjem, če je dokazano, da je zaradi tehnologije zakola v določenem obratu več verjetnosti za višjo stopnjo kontaminacije na drugih mestih. V takih primerih je dovoljeno izbrati mesta, na katerih je dokazano večja stopnja kontaminacije.

POSTOPEK VZORČENJA IN ŠTEVILO VZORCEV, KI JIH JE TREBA ODVZETI

V določenem dnevu, vsak teden, je treba vzorčiti od 5 do 10 trupov. Pogostost vzorčenja je dovoljeno zmanjšati na izvajanje testov vsakih štirinajst dni, če so v šestih zaporednih tednih doseženi ugodni rezultati. Dan vzorčenja je treba spremeniti vsak teden za zagotovitev, da je zajet vsak dan v tednu. Pogostost izvajanja testov na trupih v obratih z nizko proizvodnjo, kakor je opredeljeno v Direktivi 64/433/EGS, člen 4, in obratih, ki ne obratujejo s polnim delovnim časom, določi uradni veterinar potem ko najprej oceni higienske standarde zakola v vsakem posameznem obratu.

Vzorec je treba odvzeti na štirih mestih vsakega trupa, sredi delovnega dneva zakola in pred hlajenjem. Za vsak vzorec je treba evidentirati oznako trupa, datum in čas vzorčenja. Zbirne vzorce je treba odvzeti na različnih mestih vzorčenja (npr. križ, bok, prsi-rebra in vrat) na testiranem trupu, pred pregledom. Kadar dobimo nesprejemljive rezultate in korektivni ukrepi ne privedejo do izboljšanja higiene, se prekine priprava zbirnih vzorcev, dokler niso odpravljeni problemi pri obdelavi trupov.

MIKROBIOLOŠKA METODA PREGLEDA VZORCEV

Vzorce, odvzete po destruktivni metodi, ali brise po nedestruktivni metodi, je treba shraniti ohlajene pri 4 °C do pregleda. Vzorce je treba homogenizirati v plastični vrečki z raztopino vsaj dve minuti v 100 ml raztopine (npr. 0,1 % puferirana peptonska voda; 0,9 % raztopina natrijevega klorida) s približno 250 obrati v peristaltičnem homogenizatorju „Stomacher“, ali homogenizirati z rotacijskim mešalnikom (homogenizatorjem). Vzorci brisov se lahko tudi močno stresa v raztopini. Vzorce je treba pregledati v 24 urah po vzorčenju.

Razredčenje pred razlitjem v petrijevko je treba izvesti v 10-kratnih korakih, v raztopini 0,1 % peptona + 0,85 % NaCl. Suspenzija brisa in homogenizirana mesna suspenzija v vrečki homogenizatorja „Stomacher“ nista raztopini, in ju je treba upoštevati pri izračunu kot 10!!! error character !!! B!!! error character !!! 1 raztopino.

Analiza se izvede za celotno število bakterij, zmožnih preživetja (TVC), in za bakterije Enterobacteriaceae. Po odobritvi pristojnih organov, in po vzpostavitvi ustreznih kriterijev, se lahko uporabi število bakterij *E. coli* namesto števila bakterij Enterobacteriaceae.

Poleg opisanih metod so podlaga za pregledovanje vzorcev lahko tudi metode ISO. Lahko se uporabijo tudi druge kvantitativne metode za analizo zgoraj omenjenih bakterij, če jih je predhodno odobril Evropski odbor za standardizacijo (CEN) ali priznan znanstveni organ, in po odobritvi pristojnih organov.

VODENJE ZAPISOV (EVIDENC)

Vse rezultate testov je treba evidentirati v smislu enot, ki tvorijo kolonije (SŠK)/cm² obsega površine. Za ovrednotenje rezultatov je treba zapise prikazati v preglednicah obvladovanja procesa ali tabelah, ki zajemajo rezultate vsaj 13 zadnjih zaporednih tedenskih testov. Zapisi morajo zajemati vrsto, izvor in identifikacijo/oznako vzorca, datum in uro vzorčenja, ime osebe, ki je izvedla vzorčenje, ime in naslov laboratorija, ki je analiziral vzorec, datum preiskave vzorcev v laboratoriju, in podrobnosti o uporabljeni metodi, vključno z inokulacijo različnih vrst agarjev, inkubacijsko temperaturo, časom, in rezultati, kakor je na primer število SŠK na ploščo, uporabljeno za izračun rezultata v SŠK/cm² obsega površine.

Zapise/evidence podpiše odgovorna oseba laboratorija.

Dokumente je treba hraniti v obratu vsaj 18 mesecev, in jih na zahtevo predložiti uradnemu veterinarju.

UPORABA MIKROBIOLOŠKIH KRITERIJEV PRI REZULTATIH TESTOV IZREZANIH VZORCEV (Tabela 1)

Vsakodnevne povprečne rezultate logaritemske faze (LOG faze) vzorcev je treba razvrstiti v eno od treh kategorij za preverjanje obvladovanja procesov: Sprejemljivo območje, Mejno območje in Nesprejemljivo območje. M in m pomenita zgornjo mejo kategorij Mejno območje in Sprejemljivo območje za vzorce, odvzete po destruktivni metodi.

Za vzpostavitev standardizacije za uporabo v industriji ter za pripravo veljavne temeljne baze podatkov je nujno uporabiti najzanesljivejšo razpoložljivo metodo. Zelo pomemben podatek je, da vzorčenje z brisi odstrani s površine mesa le določen delež (pogosto 20 % ali manj) celotne prisotne flore, in je zato lahko le indikator higiene na površini mesa.

Če se uporabljajo druge metode razen destruktivne, je treba za vsako uporabljeno metodo posebej vzpostaviti kriterije za mikrobiološko delovanje, da se lahko primerjajo z destruktivno metodo, in odobriti jih morajo pristojni organi.

KRITERIJI ZA PREVERJANJE

Rezultate testov je treba prikazati po kategorijah, glede na posamezne mikrobiološke kriterije in v istem zaporedju, kakor se zbirajo vzorci. Po vsakokratnih novih rezultatih testov je treba ponovno uporabiti kriterije za preverjanje, za oceno stanja obvladovanja procesov glede kontaminacije s fekalijami ter splošne higiene. Ob vsakokratni povečani stopnji nesprejemljivih rezultatov, ali nezadostnih rezultatov v Mejnem območju, je treba sprožiti ukrepe za pregled obvladovanja procesov, odkrivanje vzrokov ter preprečevanje njihovega ponovnega pojava.

POVRATNE INFORMACIJE

Povratne informacije o rezultatih testov je treba kar najhitreje sporočiti odgovornim osebam. Rezultate je treba uporabiti za vzdrževanje in izpopolnjevanje higienskih standardov ob zakolu. Vzroke za slabe rezultate je treba pojasniti ob posvetovanju z osebjem klavnice, in pri tem upoštevati naslednje dejavnike: 1. pomanjkljivi delovni postopki, 2. pomanjkanje ali neustreznost usposabljanja in/ali navodil, 3. neustrezna sredstva in kemikalije za čiščenje in/ali dezinfekcijo, 4. neustrezno vzdrževanje čistilnih priprav, in 5. neustrezen nadzor.

Preglednica 1:

Vsakodnevne povprečne vrednosti LOG za rezultate v Mejnem območju in Nesprejemljivem območju, za določitev kriterijev bakteriološke aktivnosti za govedo, prašiče, ovce, koze in konje (SŠK/cm²) pri vzorcih, odvzetih po destruktivni metodi.

	Sprejemljivo območje		Mejno območje (> m, vendar M)	Nesprejemljivo območje (> M)
	Govedo/ovce/ koze/konji	Prašiči	Govedo/prašiči/ovce/koze/konji	Govedo/prašiči/ovce/ koze/konji
Celotno število bakterij, zmožnih preživetja (TVC)	< 3,5 log	< 4,0 log	< 3,5 log (prašiči: 4,0 log) – 5,0 log	> 5,0 log
Enterobacteriaceae	< 1,5 log	< 2,0 log	1,5 log (prašiči: 2,0 log) – 2,5 log (prašiči: 3,0 log)	> 2,5 log (prašiči: 3,0 log)

2. BAKTERIOLOŠKO VZORČENJE ZA KONTROLNE PREGLEDE ČIŠČENJA IN DEZINFEKCIJE V KLAVNICAH IN RAZSEKOVALNICAH

Opisano bakteriološko vzorčenje je treba uporabljati v skladu z operativnimi postopki higienskih standardov (SSOPs), ki opredeljujejo predoperativne higienske kontrolne preglede, ki jih je treba izvajati na področjih z neposrednim vplivom na higieno proizvodov.

METODA VZORČENJA

Ta smernica opisuje metodo s kontaktno ploščo ter tehniko odvzema brisov. Uporaba teh dveh metod je omejena na izvajanje testov na površinah, ki so očiščene in dezinficirane, suhe, ravne, dovolj velike in gladke.

Vedno ju je treba uporabiti pred začetkom proizvodnje – nikoli med proizvodnjo. Če so prisotne vidne nečistoče, je treba čiščenje oceniti kot nesprejemljivo, brez nadaljnje mikrobiološke ocene.

Ta metoda ni primerna za vzorčenje mesa ali mesnih izdelkov.

Uporabijo se lahko metode z enakovrednimi jamstvi, po predhodni odobritvi pristojnih organov.

METODA AGARJA NA KONTAKTNI PLOŠČI

Pri metodi agarja na kontaktni plošči pritismo majhne plastične skodelice s pokrovčkom (z notranjim premerom 5,0 cm), napolnjene z agarjem z določenim številom kolonij (po ISO, najnovejša verzija), in posodice, napolnjene z Violet Red Bile Glucose (VRBG) agarjem (po ISO, najnovejša verzija), na vsako mesto za vzorčenje in jih nato inkubiramo. Kontaktna površina vsake plošče znaša 20 cm².

Po pripravi ima agar rok uporabnosti približno tri mesece, če se hrani pri temperaturi od 2 do 4 °C v zaprtih steklenicah. Neposredno pred pripravo plošč je treba ustrezni agar staliti pri 100 °C in ohladiti na 46 do 48 °C. Plošči vložimo v komoro s prečnim zračnim tokom in jo napolnimo z agarjem, dokler se njuna površina ne izboči. Pripravljeni plošči osušimo pred uporabo tako, da ju inkubiramo obrnjeni navzdol prek noči, pri 37 °C. To je tudi koristna kontrola glede možnosti kontaminacije med pripravo; plošče z vidnimi kolonijami moramo zavreči.

Plošče imajo rok uporabnosti en teden pri temperaturi od 2 do 4 °C, če so zatesnjene v plastičnih vrečkah.

TEHNIKA ODVZEMA BRISOV

Vzorci se zbirajo z bombažnimi blazinicami (vatenkami), ovlaženimi v 1 ml raztopine 0,1 % NaCl in peptona (8,5 g NaCl, 1 g tripton kazein-peptona, 0,1 % agarja, in 1 000 ml destilirane vode), s površine z optimalnim obsegom 20 cm², označene s sterilno šablono. Če vzorčenje poteka po čiščenju in dezinfekciji, se doda 30g/l Tween-a 80 (poliok-sietilen sorbitan monooleat) in 3g/l lecitina (ali drugih proizvodov s podobnim učinkom) v raztopino za navlaženje blazinic. Na mokrih mestih se lahko uporabijo suhe bombažne blazinice.

Blazinice držimo s sterilnimi kleščami, vzorčeno površino otreemo 10-krat od zgoraj navzdol, z močnim pritiskom ob površino. Brisi se zbirajo v steklenici, ki vsebuje 40 ml pufru peptona z 0,1 % agarja solne raztopine. Vzorce brisov je treba hladiti pri 4 °C do nadaljnje obdelave. Steklenico je treba močno stresati pred razredčenjem v 10-kratnih korakih v 40 ml raztopine 0,1 % NaCl in peptona, čemur sledi mikrobiološka preiskava (npr. tehnika drop-plating).

POGOSTOST

Vedno je treba v obdobju dveh tednov odvzeti vsaj 10 vzorcev, ali do 30 vzorcev v velikih proizvodnih obratih. Na velikih predmetih je treba odvzeti po tri vzorce. Če so rezultati zadovoljivi v daljšem časovnem obdobju, se lahko pogostost vzorčenja zmanjša, po dogovoru z uradnim veterinarjem. Mesta, katerim je treba posvetiti največ pozornosti, so mesta, ki so neizogibno ali lahko v stiku s proizvodom. Približno dve tretjini celotnega števila vzorcev je treba odvzeti s površin, ki so v stiku z živili.

Za zagotovitev, da se v roku enega meseca testi izvedejo na vseh površinah, je treba pripraviti razpored, ki navaja, katere površine je treba vzorčiti na določen dan v mesecu. Rezultate je treba evidentirati in redno izdelovati palične stolpčne grafe za prikaz dogajanj v daljšem časovnem obdobju.

PREVOZ

Uporabljenih kontaktnih plosč ni treba hladiti med prevozom in pred inkubiranjem.

Vzorci brisov je treba hraniti ohlajene na 4 °C do nadaljnje obdelave.

BAKTERIOLOŠKI POSTOPKI

Poleg navedenega opisa se lahko uporabijo metode ISO.

Število bakterij je treba sporočiti glede na število organizmov na cm² obsega površine. Kolonije, ki se razvijejo iz inokuluma na agarju, in kolonije na agar kontaktnih ploščah, je treba inkubirati 24 ur pri 37 °C ± 1 °C pri aerobnih pogojih za celotno število kolonij (TVC). Ta postopek je treba izvesti v dveh urah po vzorčenju. Število bakterijskih kolonij je treba prešteti in evidentirati.

Za kvantitativno oceno bakterij Enterobacteriaceae je treba uporabiti VRBG agar. Inkubacija inokulumov in agar kontaktnih plosč se mora začeti v dveh urah po vzorčenju pri aerobnih pogojih. Po 24 h inkubacije pri 37 °C ± 1 °C je treba plosče pregledati glede rasti bakterij Enterobacteriaceae.

Izdelati je treba analizo celotnega števila bakterij, zmožnih preživetja (TVC). Vzorčenje na bakterije Enterobacteriaceae je prostovoljno, razen če ga zahteva uradni veterinar.

MESTA VZORČENJA

Naslednje točke je na primer treba izbrati za mesta vzorčenja: sterilizacijske priprave za nože, noži (spoj med rezilom ter ročajem), votli noži za puščanje krvi, gumijasti deli strojev (elastrotorji), kotli za parjenje živali, mize za garanje prašičev, rezila žag in rezalnikov, odstranjevanje kož s trupov govedi, drugi instrumenti za obdelavo trupov, stroji za poliranje, obešala ter kontejnerji za transport živali, tekoči trakovi, predpasniki, razsekovalne mize; nihajna vrata, če se jih dotikajo trupi med transportom; evakuacijski kanali za organe živali, ustrezne za prehrano ljudi; deli klavnih linij, ki se jih trupi pogosto dotikajo; stropne napeljave, s katerih lahko kaplja, itd.

IZRAČUN REZULTATOV

Rezultate za agar kontaktne plosče in za TVC ter število bakterij Enterobacteriaceae testov, narejenih z brisi, je treba vpisati v obrazec za registracijo. Za namene preverjanja kontrole procesov čiščenja in dezinfekcije sta na voljo le dve kategoriji za TVC in bakterije Enterobacteriaceae: Sprejemljivo območje in Nesprejemljivo območje. Sprejemljivo območje za število kolonij na agar kontaktni plošči ter število kolonij TVC ali Enterobacteriaceae (rezultati testov z brisi) je prikazano v tabeli 2.

Preglednica 2:

Srednje vrednosti za število kolonij za izvajanje testov na površini

	Sprejemljivo območje	Nesprejemljivo območje
Celotno število bakterij, zmožnih preživetja (TVC)	0 – 10/cm ²	> 10/cm ²
Enterobacteriaceae	0 – 1/cm ²	> 1/cm ²

POVRATNE INFORMACIJE

Povratne informacije o rezultatih testov je treba kar najhitreje sporočiti odgovornim osebam. Rezultate je treba uporabiti za vzdrževanje in izpopolnjevanje standardov čiščenja in dezinfekcije. Vzroke za nezadovoljive rezultate je treba pojasniti ob posvetovanju z osebjem, ki izvaja čiščenje. Morda so vpleteni naslednji dejavniki: 1. pomanjkanje ali neustreznost usposabljanja in/ali navodil; 2. uporaba neustreznih sredstev za čiščenje in/ali dezinfekcijo ter kemikalij; 3. neustrezno vzdrževanje čistilnih priprav, in 4. neustrezen nadzor.